

‘Αν μου ἔξηγήσουν, θά πῶ ναι ἢ ὄχι

τοῦ Νικ. Α. Γ. Λιναρδάτου

Τὸ κείμενο αὐτὸ τὸ γράφει ἓνας, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει γνώμη γι’ αὐτὸ πού γράφει. Καί γι’ αὐτὸ τὸ γράφει. Δὲν ἔχει γνώμη γιατί δὲν ξέρει. Θέλει νὰ μάθει, ἀλλὰ κανένας δὲν τὸν ἐφώτισε, κανένας ἀπὸ αὐτοὺς πού ἔχουν καὶ διατυπώνουν τὴ γνώμη τους. Γιατί προφανῶς καὶ οἱ ἴδιοι δὲν ξέρουν. Στὸν τόπο μας τὸ σημαντικό εἶναι νὰ μιλεῖς, νὰ λές ὅσο μπορεῖς πῶς πολλά. ‘Αν ξέρεις ἢ ἂν δὲν ξέρεις, αὐτὸ εἶναι ἐντελῶς δευτερεύον.

Παρακολούθησα, μὲ ἑλλείψεις βέβαια, πολλὰ πού ἐλέχθησαν στὴν τηλεόραση καὶ ἐδιάβασα περισσότερα, πού ἐγράφησαν στίς ἐφημερίδες ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἄρθρου, πού ἐδημοσίευσε ἡ «Καθημερινή» (28 Μαΐου 2006) τοῦ τέως Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Κωστή Στεφανόπουλου, ὑποστηρίζοντος ὅτι διέξοδος στοῦ ἀδιέξοδο τῶν ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων εἶναι ἴσως ἡ προσφυγὴ γιὰ ὅλα στοῦ Διεθνῆς Δικαστήριου τῆς Χάγης. Καὶ δὲν ἐφωτίσθηκα. Νὰ πᾶμε ἢ νὰ μὴν πᾶμε στὴ Χάγη; Ἀπλῶς ὡς ἐρέθισμα: Προτιμᾶτε «τὸν πόλεμο πρὸ τῆς προσφυγῆς στοῦ Δικαστήριου». Ἀντιφώνημα: ‘Ελεος!

Παρακολούθησα διαμάχες πατριωτικῆς... μὲ ὑπονοούμενα. Παρακολούθησα ἐκπροσώπους καὶ μὴ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν κοιμιάτων νὰ ἐπιχειροῦν νὰ θολώσουν τὰ νερά. Οἱ σουπιές χύνουν τὸ μελάνι τους. Καὶ προκοπὴ δὲν εἶδα. Ἐμαθα ὅμως, πολλὰ περὶ στρατηγικῆς καὶ τῆς ἐλλείψεώς της. Ὅλα σήμερα χρειάζονται μὴ τουλάχιστον δόση στρατηγικῆς. Ἄμα προσθέσεις ὁποῦδήποτε μὴ δόση στρατηγικῆς ἀνάμικτη μὲ λίγον ἀέρα κοπανιστὸν εἶσα ἐν τάξει. Δὲν κατάλαβα, οὔτε καὶ τώρα καταλαβαίνω. Θὰ μὲ ρωτήσουν οἱ δημοσκόποι μεθαῦριο ποιά ἢ γνώμη μου γιὰ τὴ Χάγη. Γιὰ νὰ μὴ μὲ περάσουν γιὰ χαζό, θὰ πῶ τὴ γνώμη μου, πού δὲν ἔχω, ἀλλὰ τὴ λέω. Καὶ θὰ βγοῦνε τὰ πρωτοσέλιδα πηχναῖα 80% λένε «ναι», ἄλλα 80% λένε «ὄχι».

Γιὰ νὰ ἐπιστρέψω στὸν συλλογισμό μου, δὲν καταλαβαίνω τὰ περὶ ὑφαλοκρηπίδος. Ἀνοίγω τὸ λεξικό: «τὸ τμήμα τοῦ βυθοῦ πού περιβάλλει νησί ἢ παράκτιο κράτος σὲ βάθος τέτοιο, ὅστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐκμετάλλευση φυσικοῦ πλοῦτος». Ἔ, καί; Ὑπάρχει φυσικὸς πλοῦτος γιὰ ἐκμετάλλευση; Μιλᾶμε γιὰ τὸ Αἶγαῖο. Ὑπάρχουν ἐκμετάλλευσιμα κοιτάσματα πετρελαίου, φυσικοῦ ἀερίου; Ὑπάρχουν κοράλλια, ὑπάρχουν ἀποικίες μαλακίων (molluscae) μὲ μαργαριτάρια, φύεται λεβιθόχορτο; Ἡ μήπως ἄλλοῦ εἶναι ἡ οὐσία τοῦ προβλήματος; Μήπως ἡ τουρκικὴ διεκδίκηση τῆς αἰγαιακῆς ὑφαλοκρηπίδος ἀποβλέπει στὴν ἀμφισβήτηση, στὸν κλονισμό τῆς ἑλληνικῆς κυριαρχίας ἐπὶ τῶν νήσων τοῦ Ἀνατολικοῦ Αἶγαίου καὶ τῆς Δωδεκανήσου; Δὲν ξέρω. Ἄν μου δώσουν ἀπαντήσεις, θὰ γνωρίζω. Θὰ πῶ ναι ἢ ὄχι.

Ἡ αἰγιαλίτιδα ζώνη (χωρικὰ ὕδατα) ἔξι ἢ δώδεκα μίλια; Ρωτάω, τί περιέχεται μεταξύ τῶν δύο αὐτῶν ὁρίων; Τί θὰ κερδίσουμε μὲ τὰ ἔξι παραπάνω μίλια; Θέλω ἀπάντηση συγκεκριμένη. Ἐνα καὶ ἓνα κάνουν δύο. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὰ ὅρια τῶν χωρικῶν ὑδάτων προσδιορίζουν καὶ τὸ εὔρος τῆς ὑφαλοκρηπίδος; Ἄν ἔχουμε ὀφελὴ ἀπὸ τὴν ἐπέκταση τῆς αἰγιαλίτιδος ζώνης σὲ δώδεκα μίλια, γιατί δὲν τὴν ἔχουμε ἐφαρμόσει τουλάχιστον στοῦ Ἴονιο, ἀπὸ τὸ Ταίναρο ὡς τὴν Ἐρεϊκούσα καὶ τοὺς Ὀθωνοὺς; Ρεαλιστικὰ δὲν μποροῦν νὰ στηρίξουν ἀντηρησεις τοὺς οἱ Τοῦρκοι. Ὅσο γιὰ τοὺς Ἴταλούς δὲν φαντάζομαι πὼς θὰ σηκώσουν καὶ αὐτοὶ τὴν παντιέρα τοῦ casus belli. (Ἀπὸ ψάρια τὸ ἔχουν ρημάξει τὸ πέλαγος). Δὲν ξέρω. Ἄν μου δώσουν ἀπαντήσεις, θὰ γνωρίζω. Θὰ πῶ ναι ἢ ὄχι.

Οἱ γκριζες ζώνες Ποιές εἶναι, πού εἶναι, τί εἶναι; Εἶναι θάλασσα, εἶναι νησιά, εἶναι βραχονησίδες, ποιά καὶ ποιές, ποιᾶς ἐκτάσεως, κατοικοῦνται, καλλιεργοῦνται; Σὲ τί εἶναι χρήσιμες; Τί θὰ χάσουμε ἂν τίς παζαρέψουμε, σὲ σχέση μὲ ἄλλες διαφορές; Δὲν ξέρω. Ἄν μου δώσουν ἀπαντήσεις, θὰ γνωρίζω. Θὰ πῶ ναι ἢ ὄχι.

Γιὰ τὸν ἐναέριο χῶρο, ποιά χρησιμότητα ἔχουν τὰ 10 μίλια; Λέγεται πὼς εἶναι λάθος μὲ βάση τὸ διεθνὲς δίκαιο τὰ 4 μίλια πέραν τῆς αἰγιαλίτιδος ζώνης. Ποιά εἶναι ἡ ἀλήθεια; Δὲν ξέρω. Ἄν μου ἐξηγήσουν, θὰ γνωρίζω. Θὰ πῶ ναι ἢ ὄχι.

Μὲ βάση τὰ σημερινὰ δεδομένα τί μπορῶ νὰ περιμένω ὅτι θὰ κερδίσουμε ἢ θὰ χάσουμε στὴ Χάγη; Ὁ καθηγητὴς κ. Ἀλέξης Ἡρακλείδης λέει ὅτι στὴ Χάγη τὸ 25-30% τῆς ὑφαλοκρηπίδος θὰ δινόταν μᾶλλον στὴν Τουρκία. Ἄν ὑπάρχει φόβος νὰ χάσουμε, μήπως θὰ ἐχάναμε λιγότερα διαπραγματευόμενοι ἀπ’ εὐθείας; Δὲν ξέρω. Ἄν μου ἐξηγήσουν, θὰ γνωρίζω. Θὰ πῶ ναι ἢ ὄχι.

Τὸ θέμα τῆς ἀποστρατιωτικοποίησης τῶν νησιῶν μας τοῦ Αἶγαίου εἶναι ἀπλό, δὲν θέτει ἐρωτήματα καὶ τὸ καταλαβαίνω. Ἀσχετὰ ἀπὸ συνθήκες καὶ συμφωνίες ἔχουμε ἀδιαφιλόνικητο καὶ ἰσχυρὸ δικαίωμα αὐτοπροστασίας καὶ δὲν κάνουμε βήμα πίσω. Τὸ ξέρω. Λέω ὄχι.

Μὴ εὐρίσκων κατάλληλῃ κατάλληλῃ αὐτῶν τῶν σκέψεων καὶ ἐρωτημάτων, προτείνω νὰ ἀλλάξουμε διάθεση μὲ ἓνα κάπως ἀνορθόδοξο κλεισμό τοῦ ἄρθρου. Δὲν μπορῶ νὰ ἀντασταθῶ στὸν πειρασμὸ νὰ ἀναφερθῶ σὲ κάτι πρόσφατο, πού μόνο ξῶφαλτα ἀγγίζει τὸ θέμα μας. Θὰ συντελέσει ὅμως, πιστεύω νὰ φύγουμε ἀπὸ αὐτὸ τὸ κείμενο μὲ μὴ διάθεση ἰλαρότητας. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ΠΑΣΟΚ, ὁ κ. Γ. Παπανδρέου συναισθανθεὶς αἰφνιδίως τὸν συντριπτικὸ ὄγκο τῆς ἐπιρροῆς πού μπορεῖ νὰ ἀσκήσουν οἱ θέσεις του διεθνῶς, ἐδήλωσε ἐμφαντικὰ ὅτι «θὰ σταθοῦμε κοντὰ του (τοῦ τουρκικοῦ λαοῦ) σὲ κάθε ἀπόπειρα στρατιωτικῆς παρέμβασης...». Καὶ ἐξεστόμισε αὐστηρὴ προειδοποίησι πρὸς τὸ στρατιωτικὸ κατεστημένον τῆς Τουρκίας «νὰ μὴν ἀποτολμήσει ἀνατροπὴ τῆς ἐκλεγμένης Κυβερνήσεως τῆς χώρας του» («Ἐλευθεροτυπία» καὶ «Τὰ Νέα» 3 Ἰουνίου 2006). Ὁ στρατηγὸς Ὁζακόκ ἀπὸ τότε δὲν ἔχει κλείσει μάτι καὶ ὁ πρωθυπουργὸς Ἐρντογὰν ἀνεφώνησε: «Μὲ τέτοιους φίλους...».